

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก

แนวทางการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามเพื่อการวิจัย เรื่อง “การปรับตัวด้านสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนเมืองจากการอพยพ”

ภาคผนวก ก

วัตถุประสงค์	ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย	แหล่งข้อมูล	วิธีการตรวจสอบ	การวิเคราะห์/แนวคิดทฤษฎี
1. เพื่อศึกษาการปรับตัวด้านสังคมและวัฒนธรรมอันเป็นผลมาจากกรอพยพ	1.1 การปรับตัวของชุมชนบ้านแม่หลวงทางด้านสังคมและวัฒนธรรมก่อนและหลังการอพยพ	<ul style="list-style-type: none"> - วิถีชีวิตของชุมชนก่อนและหลังการอพยพ 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้เฒ่าชุมชน - ผู้อาวุโส - ผู้นำชุมชน - ภาชนะกรอข้าว - ประธานกลุ่มอาชีพ - เจ้าหน้าที่ส่งเสริมอาชีพ - กฟผ.แม่มาะ - ออกลาทางวิชาการ - นักวิชาการ 	<ul style="list-style-type: none"> - สังเกตแบบมี/ไม่มีส่วนร่วม - การพูดคุย - สัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการเป็นรายบุคคลและกลุ่มบุคคล - ตรวจสอบข้อมูล 	<p>ใช้แนวคิดเกี่ยวกับการปรับตัวของพืชพันธุ์ ประเพณี พิธีกรรม และลัทธิที่กล่าวโดยสรุปว่า กระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อม โดยเมื่อบุคคลเผชิญกับสถานการณ์ที่รวมความปกติทั้งภายในและภายนอกบุคคล บุคคลใดมีการปรับตัวดีจะมีความมั่นคงทางด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม</p> <p>ใช้แนวคิดการผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรมของสุพัตรา จูภาพ ที่กล่าวว่า การผสมผสานทางวัฒนธรรมเป็นวิธีการที่รับเอาวัฒนธรรมของสังคมอื่นมาปฏิบัติ การติดต่อสัมพันธ์กันย่อมจะรับวัฒนธรรม</p>

วัตถุประสงค์	ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย	แหล่งข้อมูล	วิธีการตรวจสอบ	การวิเคราะห์แนวคิดทฤษฎี
		<p>- ประเพณีและวัฒนธรรมของคนในชุมชนก่อนและหลังการอพยพ</p> <p>□ พิธีกรรมในชุมชน</p> <p>- กำนันชม ความเชื่อและระบบคุณค่า</p> <p>□ การจัดกิจกรรมในงานบุญประเพณีต่าง ๆ</p>	<p>- สมาชิกกลุ่มองค์กร</p> <p>- สมาชิกในชุมชน</p> <p>- พระสงฆ์</p> <p>- ผู้อาวุโส</p> <p>- ผู้นำพิธีกรรม</p> <p>- บรรพชา</p> <p>- สมาชิกในชุมชน</p> <p>- พระสงฆ์</p> <p>- ผู้อาวุโส</p> <p>- ผู้นำพิธีกรรม</p> <p>- บรรพชา</p>	<p>- สังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม</p> <p>- ตั้งภาชนะอย่างไม่เป็นทางการ เป็นรายบุคคล และกลุ่ม</p> <p>- เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับพิธีกรรมของชุมชน</p> <p>- สังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม</p> <p>- สัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ</p> <p>การ ราชบุคคลและราชกลุ่ม</p> <p>- เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับพิธีกรรมทางความเชื่อของชุมชน</p>	<p>ของกินและกิน เมื่อสมาชิกของวัฒนธรรมหนึ่งคิดถึงเกี่ยวกับสมาชิกอีกวัฒนธรรมหนึ่งมาเป็นเวลานาน</p> <p>ให้แนวคิดของ ออร์ กิ้งแกว ที่ได้กล่าวถึงสิ่งที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมเดิมของตนเข้ากับวัฒนธรรมใหม่ หรือการยอมรับวัฒนธรรมใหม่ไปปฏิบัติ</p> <p>ใช้แนวคิดของการคาร์คอน เพื่อให้เห็นถึงกระบวนการความกลมกลืนทางวัฒนธรรม ซึ่งเป็นผลนำไปสู่การผสมผสานวัฒนธรรมและสภาพชีวิตวัฒนธรรมร่วมกัน</p>

วัตถุประสงค์	ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย	แหล่งข้อมูล	วิธีการ/การตรวจขอ	การวิเคราะห์แนวคิดกลุ่ม
<p>2. เพื่อศึกษาเงื่อนไขและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านสังคมและวัฒนธรรมอันเป็นผลมาจากสภาพ</p>	<p>ประเด็นหลัก 2.1 เงื่อนไขที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวของชุมชน</p>	<p>ประเด็นย่อย</p> <ul style="list-style-type: none"> - คุณลักษณะของกลุ่มเป้าหมาย <ul style="list-style-type: none"> □ โครงสร้างพื้นฐานของชุมชนหลังการอพยพ □ สภาพความเต็มใจและสภาพจ่ายอม - -ต่อการอพยพ - สภาพพื้นที่ของชุมชนที่กำหนดให้เกิดการปรับตัว <ul style="list-style-type: none"> □ การเปลี่ยนแปลงระบบการผลิต □ การส่งเสริมอาชีพให้กับราษฎร 	<p>แหล่งข้อมูล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทรัพย์สิน - ผู้อาวุโส - ประชาชนกลุ่มอาชีพ - สมาชิกของชุมชน - ผู้นำชุมชน - ผู้มีกลุ่มต่าง ๆ - ประชาชนกลุ่มอาชีพ - ผู้อาวุโส - สมาชิกกลุ่มอาชีพ - เจ้าหน้าที่ของ กฟผ. แม่เมาะ 	<p>วิธีการ/การตรวจขอ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการทั้งรายบุคคลและกลุ่มบุคคล - ตรวจสอบข้อมูลจากเอกสารและบุคคล - การสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการทั้งรายบุคคลและกลุ่มบุคคล 	<p>การวิเคราะห์แนวคิดกลุ่ม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ใช้แนวคิดการพัฒนาตัวชี้วัดทางสังคมของ อมรา พงศาคิรินทร์ ซึ่งอ้างในเอกสารประกอบการสอน ของ อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์ เพื่อแบ่งตัวชี้วัดที่พิสูจน์ได้เชิงรูปธรรม - ใช้แนวคิดของสมศักดิ์ ศรีสันติสุข และสุวรรณ บัวทวน ซึ่งได้กล่าวถึง ตัวแปรเหตุที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งมีอิทธิพลต่อการปรับตัวของชุมชน ประกอบด้วยระบบนิเวศวิทยา สภาพสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ และการยอมรับสิ่งใหม่ ซึ่งเป็นตัวการที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในชุมชน โดยจะมีสิ่งใหม่ ๆ เกิดขึ้นได้จะต้องมีแหล่งที่มาจาก การค้นพบ การคิดค้นสิ่งประดิษฐ์ และการแพร่กระจาย ซึ่งปรากฏการณ์ต่าง ๆ เหล่านี้เป็นเงื่อนไขที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวของชุมชน

วัตถุประสงค์	ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย	แหล่งข้อมูล	วิธีการ/การตรวจสอบ	การวิเคราะห์แนวทฤษฎี
	<ul style="list-style-type: none"> □ การส่งเสริมกลุ่มสหกรณ์การเกษตรแม่เกาะพัฒนา -ระยะเวลาของการปรับตัว □ ความขัดแย้งของคานในหมู่บ้าน □ การปรับตัวด้านการประกอบอาชีพ -ความคาดหวังต่อผลดีและผลเสียของการปรับตัว □ ผลกระทบด้านโครงสร้างประชากร 	<ul style="list-style-type: none"> -ประธานกลุ่มอาชีพ -ประธานกลุ่มแม่บ้าน -สมาชิกของชุมชน -เจ้าหน้าที่ของ กฟผ. แม่เกาะ -ผู้นำหมู่บ้าน -ผู้อาวุโส -สมาชิกของชุมชน -ประธานกลุ่มอาชีพ 	<ul style="list-style-type: none"> -การสังเกตอย่างมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม -การสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการรายบุคคลและกลุ่มบุคคล -การสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการรายบุคคลและกลุ่มบุคคล -เอกสารของทางราชการ 		

วัตถุประสงค์	ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย	แหล่งข้อมูล	วิธีการ/การตรวจสอบ	การวิเคราะห์แนวคิดทฤษฎี
		<ul style="list-style-type: none"> □ ผลกระทบทางด้านโครงสร้างครอบครัวและชีวิตประจำวัน 			
	2.2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวของชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> -ปัจจัยด้านสังคม □ ความสัมพันธ์กับชุมชนภายนอก -ปัจจัยด้านวัฒนธรรม □ กำเนิดในการประกอบอาชีพ □ กำเนิดในการบริโภค 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้นำหมู่บ้าน - ผู้อาวุโส - ผู้นำกลุ่มต่าง ๆ - สมาชิกในชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - สังเกต - พูดคุย - สัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการทั้งรายบุคคลและกลุ่มบุคคล 	<p>ใช้แนวคิดปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมของชนชาติ ศรีสันติสุข ซึ่งกล่าวถึงปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ซึ่งทำให้เกิดกระบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมและเกิดการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ทำให้มีผลต่อการปรับตัวทางสังคมและวัฒนธรรมของชุมชน</p>
		<ul style="list-style-type: none"> -ปัจจัยด้านการเรียนรู้ □ การได้รับข้อมูลข่าวสาร 	<ul style="list-style-type: none"> - ครู - ผู้นำชุมชน - สมาชิกในชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - พูดคุย - สัมภาษณ์ 	<p>ใช้แนวคิดของฟิลิป เอช.กูมส์ และซูเกิบรตี ลิสุวรรณย์ เกี่ยวกับวิธีการและระบบการเรียนรู้ ซึ่งมีการถ่ายทอดความรู้</p>

วัตถุประสงค์	ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย	แหล่งข้อมูล	วิธีการ/การตรวจสอบ	การวิเคราะห์/แนวปฏิบัติ
		<ul style="list-style-type: none"> □ การได้รับการศึกษา 			<p>ในท้องถิ่น เป็นการกระตุ้นให้ชุมชนได้รับรู้เรื่องราวข่าวสาร เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาคุณภาพชีวิต</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - ปัจจัยด้านการกระทำขององค์กรรัฐ 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้บำนาญ - เจ้าหน้าที่ของ กฟผ. 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้บำนาญ - เจ้าหน้าที่ของ กฟผ. 	<ul style="list-style-type: none"> - สังเกต - พูดคุย - สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ 	<p>ให้แนวคิดของทฤษฎี สุวรรณหรรณ กล่าวถึงกระบวนการที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสังคมและชุมชน</p>
	<ul style="list-style-type: none"> □ การถูกกำหนดโมเดลการแบ่งพื้นที่ โดยการจัดสรร □ การถูกแทรกแซง 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้มีกลุ่มองค์กร - สมาชิกในชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้มีกลุ่มองค์กร - สมาชิกในชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ 	
	<ul style="list-style-type: none"> □ ด้านความเป็นอยู่และวิถีชีวิต 				

ภาคผนวก ข
รายชื่อผู้ให้ข้อมูลหลัก

- | | |
|-----------------------------|------------------------------------|
| 1. พระภิกษุสมนึก สุภทโท. | เจ้าอาวาสวัดเมาะหลวง |
| 2. นางแสงแก้ว พรหมวิชัย | ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 8 บ้านเมาะหลวง |
| 3. พ่อหนานแยง กลิ่นเพชร | ผู้อาวุโส |
| 4. พ่อหนานเกษม เขมะจารี | ผู้อาวุโส |
| 5. พ่อจัน ใจคำตือ | ผู้อาวุโส |
| 6. พ่อลพ จินาวงศ์ | มรรคทายกวัดเมาะหลวง |
| 7. นายวิเชียร แก้วป้อม | ประธานกลุ่ม อสม. |
| 8. นางสมนึก นะใจบุตร | รองประธานกลุ่ม อสม. |
| 9. นางขวัญหล้า หมูแก้วเครือ | ประธานกลุ่มจักสาน |
| 10. นางยาณี แก้วสาย | รองประธานกลุ่มจักสาน |
| 11. นางสมพัน ถาวงศ์ | สมาชิกกลุ่มจักสาน |
| 12. นางสมพร เครือบุญมา | ประธานกลุ่มฌาปนกิจสงเคราะห์ |
| 13. นางศรีทอง แก้วประเทศ | ประธานกลุ่มแม่บ้าน |
| 14. นายป๋อง วงศ์เปี้ย | ประธานกลุ่มเยาวชน |
| 15. นางเอ็นดู เครือบุญมา | ครูผู้สอนประจำศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก |
| 16. นางปียนันท์ วงษ์สารักษ์ | ข้าราชการครู |
| 17. พ่อหนานถาวร ถามล | ผู้นำพิธีกรรมวัดเมาะหลวง |
| 18. นายสุทิน แก้วพนา | ศึกษาธิการอำเภอแม่เมาะ |
| 19. นายตำรวจ บุญงาม | ช่างระดับ 8 กฟผ.แม่เมาะ |
| 20. นายจรัสศักดิ์ เปี่ยมณี | ผู้ช่วยสาธารณสุขอำเภอแม่เมาะ |

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - สกุล	นายเจริญ ศิริวงศ์
วัน เดือน ปีเกิด	5 ธันวาคม 2500
ที่อยู่ปัจจุบัน	194 หมู่ที่ 8 ตำบลชมพู อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง
ประวัติการศึกษา	
ปี พ.ศ. 2518	มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมวิทยา จังหวัดลำปาง
ปี พ.ศ. 2521	มัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ สาขาวิชาช่างไฟฟ้า วิทยาลัยเทคนิคภาคพายัพ จังหวัดเชียงใหม่
ปี พ.ศ. 2523	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาช่างไฟฟ้า โรงเรียนกนกเทคโนโลยี กรุงเทพฯ
ปี พ.ศ. 2525	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาวิชาช่าง ไฟฟ้ากำลัง วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเทคนิคนนทบุรี
ปี พ.ศ. 2531	ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.วิศวกรรมไฟฟ้า กำลัง) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทเวศร์
ประสบการณ์การทำงาน	
ปี พ.ศ. 2525	ตำแหน่งครู 2 ระดับ 2 โรงเรียนสารพัดช่างลำปาง
ปี พ.ศ. 2527	ตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนสารพัดช่างลำปาง
ปี พ.ศ. 2537	ตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 5 วิทยาลัยสารพัดช่างลำปาง
ปี พ.ศ. 2539	ตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 6 วิทยาลัยสารพัดช่างลำปาง
ปี พ.ศ. 2541	รักษาการในตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพเกาะคา จังหวัดลำปาง

ปี พ.ศ. 2542

ตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพนวมินทรราชินีแม่ฮ่องสอน
รักษาการในตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพเกาะคา

ปี พ.ศ. 2542

ตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างลำปาง

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
Chiang Mai University